



REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8,52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-1549/2019-44

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pola po sucu tog suda Andrijani Modrušan, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužiteljice DANIELE MATIĆ ZGRABLIĆ iz Pule, Grubišina 15, OIB: 06942195881, koju zastupaju punomoćnici iz OD Čohilj i partneri iz Pule, protiv tuženika OTP BANKA d.d. Split, Domovinskog rata 61, OIB: 52508873833, zastupana po punomoćnicima iz OD Gorana Veljovića i dr. iz Pule, radi ništetnosti, nakon zaključene glavne rasprave održane 9. lipnja 2026., održane u prisutnosti punomoćnice tužiteljice i punomoćnice tuženika, 24. srpnja 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I Prihvaća se dio tužbenog zahtjeva koji glasi:

„Nalaže se tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 16.816,91 EUR, uvećan za zateznu kamatu koja teče od 24. prosinca 2025. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja, sve u roku od 15 dana.”

II Odbija se dio tužbenog zahtjeva koji glasi:

„Nalaže se tuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 32.429,06 EUR uvećan za zateznu kamatu koja po stopi određenoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima teče od 1. listopada 2015. godine pa do isplate, sve u roku od 15 dana.”

III Svaka parnična stranka snosit će svoj parnični trošak.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi kako je s tuženikom sklopila Ugovor o kreditu, koji je solemniziran kod javnog bilježnika Denisa Krajcara pod posl. br. OU-1026/06 kojim joj je tužena odobrila kredit za kupnju nekretnine i adaptaciju stana u iznosu od 283.833,00 CHF-a u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB za CHF na dan isplate po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci banke, a

koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,39% godišnje, s rokom otplate od 360 mjeseci.

1.2. Tijekom vremena odnosno otplate kredita tuženik da je jednostranom odlukom povećavao kamatnu stopu. Ujedno došlo je i do snažnog rasta tečaja CHF, a što da je u kombinaciji s tuženikovim povećanjem kamatnih stopa bitno povećava iznose koje je tužiteljica podmirivala tuženiku. Uslijed navedenog tužiteljica da je potpisala Dodatak ugovoru o kreditu 20. siječnja 2016. Tužiteljica smatra da su ugovorne odredbe predmetnog Ugovora o kreditu, u dijelu promjenjive kamatne stope i valutne klauzule nepoštene, a samim time i ništetne.

1.3. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na promjenjivu ugovorenu kamatnu stopu, utvrđeno je da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način daje ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača.

1.4. Navedenom odlukom da je pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. Obzirom da je predmetnim ugovorom o kreditu ugovoreno da se promjena redovne kamatne stope utvrđuje Odlukom banke, o čemu da se u vrijeme zaključenja ugovora nije pojedinačno pregovaralo te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe temeljem kojih se promjena kamatne stope vršila jednostranom odlukom banke. Obzirom je ništetna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem jednostrane odluke banke sa učinkom ex tunc, to su bez pravnog učinka i sve odluke banke — tuženika o promjeni kamatne stope donesene tijekom trajanja kredita sa istim pravnim učinkom.

1.5. U vrijeme zaključenja ugovora, prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik je propustio tužiteljicu u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti, kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor o kreditu vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Od početka otplate kredita pa nadalje tečaj švicarskog franka stalno se mijenjao i to na način da se povećavao, što da je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta.

1.6. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., pravomoćno je utvrđeno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora banke kao trgovci nisu potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana a sve na štetu potrošača, pa su

takve odredbe ugovora ništetne. Dakle, navedenom odlukom da je pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, obzirom banke nisu informirale potrošače o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka. Obzirom se predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bio informiran o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu posł.br. P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka.

1.7. Sve opisane odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli protivne su kogentnim odredbama čl. 81. i 82. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/2003), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, s time da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost (čl. 87. Zakona o zaštiti potrošača). Sukladno odredbi čl. 323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Obzirom je zbog nepoštenog ugovaranja ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita, te mjesečni anuiteti vežu za valutu švicarskog franka kao i način promjene kamatne stope tužiteljica smatra da je predmetni kredit preplatila za iznose koji će se utvrditi tijekom postupka. Na svaki pojedino utvrđeni iznos dugovanja tužiteljici da pripada i zatezna kamata tekuća od dospijeća svakog pojedinog iznosa do konačne isplate.

1.8. Tužiteljica je nakon provedenog financijskog vještačenja podneskom od 24. prosinca 2025. precizirala tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju vještaka na način da potražuje isplatu iznosa od 49.245,97 EUR uvećan za zatezne kamate.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane u pogledu pravne osnove i visine te ističe prigovor zastare potraživanja.

2.1. Tuženik osporava da bi ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu bile ništetne. Tvrdi da je tužitelja obavještavao o svakoj promjeni kamatne stope te da je svaka Odluka o promjeni kamatne stope donijeta sukladno odredbama Ugovora o kreditu te Općim aktima tuženika. Ugovor o kreditu da je sklopljen slobodnom voljom ugovornih strana pri čemu da je tužitelj slobodno odabrao upravo Ugovor o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom. Odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi da nije zabranjena i da stoga nije ništetna jer nije protivna prisilnim propisima, a stopa koju je tuženik naknadno odredio da ne prelazi zakonom najvišu dopuštenu stopu ugovorne kamate.

2.2. Zaključenjem Ugovora tužitelj i tuženik su svjesno i dobrovoljno preuzeli rizik mogućeg nepovoljnog tečaja valute CHF za koju je vezana obveza povrata kredita. Zbog toga tuženik ističe kako ugovorne strane imaju jednaka prava i položaj u ugovornom odnosu pa da su u tom ugovornom odnosu ravnopravne. U tom smislu ističe da je kojim slučajem valuta CHF oslabila da ni rizik bio pao na teret tuženika. S druge strane ističe činjenicu da tuženik nije imao nikakva utjecaja na kretanje valute CHF pa da se ne može na tuženika prebacivati okolnost da se tužitelja nije dovoljno informiralo o posljedicama zaključenja ugovora o kreditu uz valutnu klauzulu.

2.3. Tuženik ističe da je predmetni kredit konvertiran sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju s obzirom na to da su tužitelj i tuženik sklopili dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit u EUR valutnom klauzulom.

2.4. Sklopljeni pravni posao povodom tužiteljeva prihvata konverzije, koji je tuženik morao prihvatiti pod prijetnjom zakonom propisanih sankcija, jest pravni posao kojim su stranke, isključivo po izboru tužitelja, riješile svoje pravne odnose, prije i poslije konverzije, na način propisan zakonom. Tako izmijenjene odredbe da su prilagođene odredbama ZZP i ZPK pa kao takve ne podliježu ispitivanju njihove nepoštenosti odnosno ništetnosti, radi čega smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti neosnovan.

2.5. Na temelju svega navedenog, tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužiteljice i naloži joj da tuženiku naknadi parnični trošak.

3. U tijeku postupka pročitani su Ugovor o kreditu, Dodatak ugovoru o kreditu, otplatni plan, evidencija uplata, provedeno je financijsko vještačenje, pročitani su nalazi i mišljenja te dopuna nalaza i mišljenja, saslušana je tužiteljica.

4. Tužbeni zahtjev tužiteljice djelomično je osnovan.

5. Predmet spora je zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa 49.245,97 EUR uvećan za zateznu kamatu koja na iznos od 38.133,75 EUR teče od 1. listopada 2015 do isplate.

6. Nesporno je među parničnim strankama da su tužiteljica kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili 24. svibnja 2006., Ugovor o kreditu broj:060524333450 SN kojim je banka tužiteljici, kao korisniku kredita, odobrila kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 283.833,00 CHF (članak 1. Ugovora) obračunato po srednjem tečaju HNB na dan isplate. Nadalje, nesporno je da se tužiteljica obvezala tuženiku platiti kredit u anuitetima u kunskoj protuvrijednosti na dan plaćanja obračunato po srednjem tečaju HNB za CHF na dan plaćanja, te ugovorenu kamatu koja je tijekom postojanja obveze po tom ugovoru promjenjiva, a koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,39 % godišnje. Rok otplate kredita bio je ugovoren na 360 mjeseci (30 godina). Nadalje, nesporno je da su stranke sklopile Dodatak br. 1. ugovoru o kreditu broj 151109070211 od 20. siječnja 2016. sve temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, br. 102/2015) kojim je izvršena konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR.

7. Među strankama je sporno jesu li odredbe predmetnog Ugovora o kreditu o jednostranoj promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli CHF ništetne i bez pravnog učinka za ugovorne strane, a vezano uz navedeno valja utvrditi i je li tužena obvezna (i u kojem iznosu) isplatiti tužiteljici novčani iznos kojeg ona potražuje imajući u vidu da je provedena konverzija i sklopljen Dodatak Ugovoru.

8. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. odlučeno je o kolektivnoj tužbi tužitelja Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača („Udruga potrošač“) protiv više tuženika (Zagrebačka banka d.d. i dr.) te je utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. rujna 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača kao korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica za švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja tih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i

obvezama ugovornih strana, čime je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/03, dalje u tekstu: ZZP/03) u razdoblju od 1. rujna 2004. do 6. kolovoza 2007. i to čl. 81., 82. i 90. tog Zakona, a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, dalje u tekstu: ZZP/07), i to čl. 96. i 97. toga Zakona, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima banke (tuženika), a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije s korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima pojedinačno pregovarao i ugovorom utvrdio egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, čime je postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to čl. 81., 82. i 90. toga Zakona, a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09), i to čl. 96. i 97. tog Zakona te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

9. Navedena je presuda, u odnosu na tuženika, u relevantnim dijelovima potvrđena presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. (u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu) i poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na valutnu klauzulu).

9.1. Kako je do sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu između tužitelja i tuženika, a koji u članku 3. sadrži upravo spornu odredbu o jednostranoj izmjeni ugovorene kamatne stope od strane banke, a u članku 1. odredbu o valutnoj klauzuli kojom se vrijednost kune veže za tečaj švicarskog franka, došlo upravo u relevantnom periodu obuhvaćenom spomenutim odlukama u postupku pokrenutom radi zaštite kolektivnih interesa, tužiteljica se pravilno pozvala na pravna utvrđenja spomenutih presuda.

9.2. U odnosu na navode tuženika da utvrđenja navedenih presuda nisu primjenjiva u konkretnom sporu, valja istaknuti da prema odredbi čl. 502.a st. 1. ZPP udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana mogu, kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijeком predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povrjeđuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP, dok je čl. 502.c ZPP propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava na način da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanje tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je

tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2019. (Narodne novine broj 70/19) u odredbi članka 502.c dodano je da se mogu isticati, pored zahtjeva za naknadu štete i zahtjevi za isplatu, kakav je i ovaj, stoga navedena odredba niti na koji način ne derogira primjenu mjerodavnih odredaba Zakona o obveznim odnosima.

9.3. Odredbom čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje u tekstu: ZZP/14) propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. tog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Sadržajno jednaka odredba sadržana je i u čl. 138.a ZZP/07.

9.4. Dakle, u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredaba ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori nije potrebno ponovno utvrđivati jesu li sporne odredbe ugovora o kreditu ništetne s obzirom na to da postoji (na temelju citiranih čl. 502.c ZPP i 118. ZZP/14) vezanost sudova za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZZP/14, a slijedom toga i obveza primjene već utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor (tako i u Rev-3142/2018-2 od 19. ožujka 2019.).

9.5. Stoga, kako je u presudi donesenoj u kolektivnom sporu utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava korisnika kredita kao potrošača, sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene odredbe o promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli, o tome, po ocjeni ovoga suda, nije bilo potrebno provoditi dokazni postupak u ovom individualnom sporu, već su navedene odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, cijeneći pravna utvrđenja iz postupka kolektivne zaštite na koja se tužiteljica pozvala, slijedom svega obrazloženog, utvrđene ništetnima.

9.6. Pritom valja napomenuti da tuženik u individualnom sporu, poput ovoga, može predlagati izvođenje određenih dokaza s ciljem dokazivanja da tužiteljica nije potrošač odnosno da je tijekom pregovara prije sklapanja predmetnog ugovora o kreditu s tužiteljicom pregovarao odnosno da je tužiteljica bila informirana o svim bitnim značajkama i parametrima promjene kamatne stope odnosno djelovanja i posljedica ugovorene valutne klauzule. U ovom postupku tuženik nije predlagao dokaze na te okolnosti pa je sud na te okolnosti proveo dokaz saslušanjem tužiteljice.

9.7. Tužiteljica je u svom iskazu u bitnom navela da je predmetni kredit podigla za kupnju stana kojeg je koristila za život s obitelji, u međuvremenu da je taj stan prodala. Prilikom dolaska u banku isključivo da su joj nudili kredit u CHF-u, za kredit u eurima da su joj rekli da ga ne može dobiti ali da joj pri tome nisu rekli razloge zbog kojih ga ne može realizirati. Prilikom pregovora u banci da joj nisu ništa posebno pojašnjavali vezano za promjenljivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu. U prosincu 2015. da su je pozvali u banku radi konverzije, ponudili joj konverziju kredita u euro kredit, na što da je pristala jer da joj više nije bilo izdržljivo plaćati kredit u CHF-u. Ne sjeća se više točno koliko je rasla rata anuiteta tijekom otplate ali tvrdi da je konstantno bila u strahu koliko će iznositi rata kredita. U banci da joj nisu ništa govorili o mogućnosti promjene tečaja, niti o rizicima te valute. Nije imala priliku pregovarati o visini kamatne stope niti valute. Prilikom konverzije nije imala mogućnost utjecati na ugovorne odredbe, ali da je imala mogućnosti prihvatiti konverziju ili ne. Prilikom

konverzije utvrđena joj je pretplata i zbog toga je neko vrijeme anuitet kredita bio manji. Tužiteljica je potvrdila da je taj stan tijekom 2010. ili 2011. godine iznajmljivala, da je bio u dugoročnom najmu koji da je trajao 2 godine.

9.8. Sud je iskaz tužiteljice prihvatio u cijelosti kao istinit i vjerodostojan jer je iskazivala logično i životno uvjerljivo, u suglasju s materijalnim dokazima iz spisa. Tuženik iskaz tužiteljice nije osporio.

10. Prema članku 3. stavak 1. točka 1. ZZP potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe.

10.1. Status potrošača se ne presumira, već je potrebno utvrditi da je fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je teret dokazivanja te činjenice na potrošaču. U tom smislu je donesen i zaključak Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su IV-56/23 od 23. studenog 2023. u kojem se navodi da u parnicama radi utvrđenja ništetnosti odredaba ugovora o kreditu kojima je ugovorena valutna klauzula u CHF tužitelj treba dokazati svoj status potrošača u smislu članka 3. Zakona o zaštiti potrošača, a ako banka to osporava, onda je teret dokaza na banci da tužitelj taj status nema.

10.2. Na temelju iskaza tužiteljice koji je navela da je predmetni kredit podigla za rješavanje stambenog pitanja, što proizlazi i iz čl. 1. Ugovora o kreditu (kredit za mlade za kupnju nekretnine i adaptaciju stana), sud je utvrdio da tužiteljica ima svojstvo potrošača.

10.3. Iz iskaza tužiteljice utvrđeno je da je on prilikom sklapanja toga Ugovora o kreditu imala svojstvo potrošača jer je postupala kao fizička osoba te da je sredstva koje je ostvarila po toj osnovi utrošila namjenski.

10.4. Tuženik prema teretu dokaza nije dokazao suprotno.

10.5. Na temelju ranije predloženog iskaza tužiteljice (točka 9.7. obrazloženja), kojeg je sud ocijenio istinitim u cijelosti, utvrđeno je da ona u predugovornoj fazi nije dobila podatke odnosno egzaktnu parametre o načinu promjene kamate i potrebna objašnjenja o djelovanju i mogućim posljedicama ugovaranja valutne klauzule te da joj je upravo kredit s valutnom klauzulom u CHF prikazan kao najpovoljniji, bez predloženja mogućih rizika ugovaranja valutne klauzule. Sve navedeno upućuje na zaključak da komunikacija tužiteljice s djelatnicima tuženika u predugovornoj fazi nema značaj pojedinačnog pregovaranja te da tužiteljica od strane tuženika nije dobila potrebne i potpune obavijesti.

10.6. S druge strane, tuženik (na kojemu je teret dokazivanja o obaviještenosti potrošača) nije dokazao da je tužiteljici kao potrošaču u predugovornoj fazi predočio informacije koje sadrže točne, nedvosmislene, jasne i razumljive kriterije na temelju kojih bi prosječni potrošač, koji ne raspolaže stručnim znanjem i kojem je institut promjenjive kamate i valutne klauzule poznat samo načelno, mogao razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njega proizlaze iz takvog ugovaranja. Drugim riječima, predloženim dokazima tuženik nije dokazao postojanje okolnosti zbog kojih pravomoćne presude donesene u kolektivnom sporu ne bi bile primjenjive u konkretnom slučaju.

11. Nadalje, valja ukazati da su odredbe o promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli sadržane u spornom Ugovoru o kreditu sklopljenom između tužiteljice i tuženika, suprotno navodima tuženika, sadržajno jednake odredbama standardnih ugovora o potrošačkom kreditu tuženika koji su predloženi i razmatrani u postupku kolektivne zaštite. Valja ukazati i da presudom donesenom u kolektivnom sporu nije određeno da je bitna namjena kredita za utvrđenje (ne)dopuštenosti pojedinih ugovornih uglavaka te u konačnici primjeni učinaka predmetne presude u ovakvom individualnom sporu.

12. Osim toga, nepoštenost odnosno ništetnost navedenih odredaba ugovora o kreditima sklopljenih u tom razdoblju utvrđena je iz razloga izostanka cjelovite informacije tuženika u pogledu valutne klauzule s obzirom na to da se radilo o švicarskom franku kao specifičnoj valuti, odnosno izostanka pojedinačnog pregovaranja te utvrđivanja egzaktnih parametara i metode izračuna tih parametara u pogledu promjenjive kamatne stope pa za ovaj spor nije ni odlučno pitanje zakonske dopuštenosti valutne klauzule (koja načelno jest dopuštena prema odredbi čl. 22. ZOO/05) i eventualnog postojanja objektivnih kriterija koji su utjecali na kretanje parametara uslijed kojih je došlo do povećanja kamatne stope u razdoblju otplate kredita.

12.1. Iako je volja ugovornih stranaka bila da kamatna stopa bude promjenjiva, ipak je predmetna odredba nepoštena u smislu mjerodavnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača (čl. 81. i 82. ZPP/03 te čl. 96. i 97. ZPP/07), ne zbog ugovaranja same promjenjivosti, već zato što se o veličini te promjene nije pojedinačno pregovaralo niti su Ugovorom o kreditu utvrđeni egzaktni parametri i metoda izračuna tih parametara.

12.2. Ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je, u smislu čl. 84. ZPP/03 i čl. 99. ZPP/07, jasna i uočljiva, ali nije razumljiva, jer je jedini siguran element o kojem ovisi visina kamatne stope odluka banke, pri čemu u Ugovoru o kreditu nisu sadržani objektivni kriteriji, poput referentne stope koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Takva ugovorna odredba, stoga, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema nikakvih egzaktnih kriterija.

12.3. Nije, dakle, nedopušteno ugovarati promjenjivost kamatne stope u ugovorima o kreditu, ali je nedopušteno potrošača ostaviti u neznanju koliko ta promjena može iznositi i kako (utjecajem kojih faktora) do nje dolazi, naime svaki porast kamatne stope uzrokuje povećano kreditno opterećenje tužiteljice kao potrošača i time je prouzročena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, čak i u slučaju da je povećanje kamatne stope bilo za tuženika tržišno opravdano, jer ni to ne eliminira utvrđenu neravnotežu na štetu tužitelja.

12.4. Pritom, nije odlučna okolnost niti da visina kamatne stope tijekom otplatnog perioda nije prelazila najvišu zakonom dopuštenu kamatnu stopu, jer navedena okolnost ne može biti opravdanje za jednostrano mijenjanje kamatne stope od strane tuženika, bez precizno određenih uvjeta promjenjivosti i načina njihove primjene.

13. Glede valutne klauzule, nije sporno da je njezino ugovaranje dopušteno, jer navedeno proizlazi iz odredbe čl. 22. st. 1. ZOO/05. Međutim, odredbe o valutnoj klauzuli podliježu testu poštenosti (očito u smislu čl. 1. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima), s obzirom da je

u kolektivnom sporu već pravomoćno utvrđena ništetnost odredbi o valutnoj klauzuli, čemu su nacionalni sudovi pravomoćno ocijenili da odredba o valutnoj klauzuli CHF podliježe testu poštenosti (u smislu čl. 4. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ i relevantnih odredaba Zakona o zaštiti potrošača) i ocijenili ju nepoštenom i ništetnom, a čime su sudovi u pojedinačnim postupcima (kakav je i ovaj) vezani.

13.1. U postupku kolektivne zaštite pravomoćno je utvrđeno da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07, jasne i uočljive, ali nisu razumljive, jer potrošačima nisu objašnjeni razlozi niti kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač, kao slabija i ranjivija strana, mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz tih odredaba za njega proizlaze, dok je bankama bila poznata priroda i specifičnost valute švicarski franak, njeno kretanje, kao i to da je uz tu valutu vezan poseban rizik (zbog činjenice da je švicarski franak valuta utočišta), a koji rizik u cijelosti preuzima potrošač. Takve ugovorne odredbe su stoga, uzrokovale neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, s obzirom da je i iznos kamate vezan uz valutu švicarski franak.

13.2. U konkretnom se slučaju, zapravo, radilo o istovremenom ugovaranju valutne klauzule s valutom švicarski franak i promjenjive kamatne stope, a slijedom toga i o povećanom riziku za tužitelja kao korisnika kredita i potrošača, koji rizik se ubrzo i pokazao, uslijed čega je došlo do značajnog povećanja iznosa anuiteta kredita u odnosu na početni. Razlozi i kriteriji za izmjenu (povećanje) kamatne stope ubuduće trebali su biti precizirani već u Ugovoru o kreditu ili u odlukama tuženika, tako da je ta odredba opravdano ocijenjena kao nerazumljiva pa time i nepoštena, kao i odredba o ugovaranju švicarskog franka kao valute za koju je vezana glavnica kredita uz obvezu korisnika kredita snositi cjelokupni rizik tečajne razlike, što je sve u skladu s pravom Europske unije u duhu kojega treba tumačiti sporna pitanja i iz ugovora sklopljenih prije službenog ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se primjenjuje od 2005. pa su sudovi Republike Hrvatske obvezni tumačiti nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu suda Europske unije). Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je već u kolektivnom sporu u kojemu je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači – korisnici kredita nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženik kao profesionalac – banka nije dao tužitelju kao korisniku kredita sve potrebne informacije, uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile ni jasne ni lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja, kao potrošača pa se radi o ništetnim odredbama.

14. Slijedom svega navedenog, sud je odlučujući o prethodnom pitanju za ovaj spor utvrdio da su odredbe čl. 1. i 3. predmetnog Ugovora o kreditu ništetne u dijelu u kojem je ugovorena valutna klauzula CHF te u dijelu promjenjive kamate.

15. U postupku je proveden dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Goranki Šmer Maraš koja je u svom osnovnom i dopunskom nalazu od 8. listopada 2025. dala sljedeće mišljenje da:

- mjesečne preplate anuiteta dospjelih u razdoblju otplate kredita sve do 30. rujna 2015., koja obuhvaća razliku zbog promjene kamatne stope i tečaja, izračunom po mjesecima pozitivne razlike između plaćenih anuiteta kredita prema Ugovoru o

kreditu broj 060524333450 SN od 24. svibnja 2006. godine i iznosa koje je tužiteljica trebala platiti primjenjujući na iznos ugovorenog kredita ugovorenu kamatnu stopu od 4,39% godišnje i iznosa kredita u kunama prema srednjem tečaju koji je bio važeći na dan isplate kredita ukupno iznosi 287.318,55 HRK kako je specificirano u stupcu 20 Tabele br. 4, od čega:

- s osnova promjene kamatne stope 131.532,22 HRK kako je specificirano u stupcu

- 18 Tabele br. 4 i

- s osnova promjene tečaja 155.786,33 HRK kako je specificirano u stupcu 19 Tabele br. 4

- na dan obračuna konverzije kredita, 30. rujna 2015., kunska protuvrijednost neotplaćene konvertirane glavnice EUR kredita viša je za 92.691,93 HRK u odnosu na kunsku protuvrijednost neotplaćene glavnice CHF kredita obračunate po tečaju isplate kredita,

- tuženik da je na dan obračuna konverzije, 30. rujna 2015., tužiteljici priznao preplatu u konverziji u iznosu od 5.631,75 EUR, odnosno u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke 42.981,96 HRK odobrenu za podmirenje 50% budućih anuiteta EUR kredita nakon provedene konverzije do iskorištenja u cijelosti,

- zatezna kamata obračunata na svaki pojedinačni iznos preplate s osnova promjene kamatne stope od ukupnog iznosa 17.457,30 EUR za razdoblje do 30. rujna 2015. godine ukupno iznosi 9.963,88 EUR, kako je specificirano u stupcu 5 Tabele br. 1 ove Dopune nalaza i mišljenja.

- zatezna kamata obračunata na svaki pojedinačni iznos preplate s osnova promjene tečaja (pozitivne tečajne razlike) od ukupnog iznosa 20.676,45 EUR za razdoblje do 30. rujna 2015. ukupno iznosi 6.853,03 EUR kako je specificirano u stupcu 8 Tabele br. 1 ove Dopune nalaza i mišljenja. Dakle, ukupna zatezna kamata na svaki preplaćeni iznos s osnova promjene kamatne stope i tečaja i to samo na pozitivne razlike do 30. rujna 2015. godine iznosi 16.816,91 EUR kako je specificirano u stupcu 10 Tabele br. 1 ove Dopune nalaza i mišljenja.

- razlika u kunskoj protuvrijednosti neotplaćene glavnice konvertiranog kredita s vk u EUR definiranoj od strane tuženika u postupku konverzije na dan 30. rujna 2015. godine i stanju kunske protuvrijednosti neotplaćene glavnice kredita s vk u CHF obračunatoj prema CHF/HRK tečaju na dan isplate kredita iznosi 12.302,33 EUR, a u kojem iznosu je viša kunska protuvrijednost glavnice konvertiranog kredita s vk u EUR.

- tuženik je tužiteljici u obračunu konverzije kredita na dan 30. rujna 2015. utvrdio preplatu u iznosu od 5.704,69 EUR,

- na dan 30. rujna 2015. ukupna razlika utvrđena vještačenjem po kreditu s uključenim samo pozitivnim razlikama, s obračunatom zateznom kamatom te s umanjnjem za preplatu iz konverzije po tuženiku je sljedeće specifikacije:

- preplata s osnova promjenjive kamatne stope s primjenom iznosi 17.457,30 EUR
- preplata s osnova promjene tečaja u anuitetima ukupno iznosi 20.676,45 EUR
- zatezna kamata obračunata na svaki preplaćeni iznos s osnova promjene kamatne stope i tečaja do 30. rujna 2015. umanjena za preplatu po tuženiku iz konverzije iznosi 11.112,22 EUR
- razlika u nedospjelim glavicama iznosi 12.302,33 EUR,
- tužiteljica je nakon prijelaznog razdoblja od 30. rujna 2015. godine do provedene konverzije u poslovnim knjigama tuženika uvećala preplatu po

konvertiranom kreditu te ju iskoristila u ukupnom iznosu od 5.755,44 EUR u razdoblju od 10.02.2016. do 10.12.2016. godine kako je specificirano u Tabeli br. 2 ove Dopune nalaza i mišljenja.

15.1. Tužiteljica je u cijelosti prihvatila nalaz i mišljenje vještaka.

15.2. Tuženik se očitovano na način da se u cijelosti protivi utvrđenju vještaka te ističe da je kredit isplaćen 7. lipnja 2006. (vještak pogrešno uzima 8. lipnja 2006) – zbog toga da mu je pogrešan tečaj po kojem je kredit isplaćen, a samim tim je pogrešan i anuitet u HRK iz početnog otplatnog plana. Zatim da kod preplate po kamati vještak nije uzeo u obzir negativne iznose kada je kamatna stopa smanjena na 3,23% (za anuitete od 10. veljače 2014. do 10. rujna 2015.). Kod preplate po tečaju da vještak nije uzeo u obzir negativne iznose kada je tečaj plaćanja anuiteta bio manji od tečaja po kojem je kredit isplaćen.

15.3. Sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka odnosno njegovu konačnu dopunu od 2. studenog 2025. budući da ju je vještak sačinio stručno i objektivno sukladno nalogu suda, a primjedbe tuženika nisu osnovane jer je iz obavijesti o naplati interkalarnih kamata (list 133 spisa) utvrđeno da je isplata kredita izvršena 8. lipnja 2006. kako to ispravno navodi vještak u svom nalazu i mišljenju. Vještačenje tzv. negativnih razlika nije bio predmet vještačenja jer tuženik nije postavio zahtjev za prijeboj.

16. Nesporna je, među parničnim strankama, činjenica da je između istih sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" 102/15.), a na temelju pisanog prihvata izračuna konverzije od strane korisnika kredita.

16.1. Dodatkom ugovoru o kreditu promijenjene su odredbe iz osnovnog ugovora i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos preostalog neotplaćenog kredita. Neotplaćena glavnica kredita u skladu sa izračunom konverzije na dan 20. siječnja 2016. iznosila je 155.260,78 EUR. Kamatna stopa u trenutku zaključenja tog Dodatka ugovoru iznosila je 5,84%, a sastojala se od 6-mjesečne Nacionalne referentne stope 1 (NRS 1) koja je na dan 1. lipnja 2015. iznosila 2,36% godišnje i marže banke u visini 3,48% godišnje.

17. Iz gore navedenog i iz nalaza i mišljenja vještaka utvrđeno je da su stranke provele konverziju kredita u CHF na način propisan glavom IV.a (člancima 19.a do 19.i) Zakona o potrošačkom kreditiranju, koje su odredbe u navedeni zakon unesene Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" 102/15).

18. ZID ZPK/15 je u odnosu na Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/14 i 110/15 – dalje u tekstu: ZzP/14) koji je bio na snazi u vrijeme stupanja na snagu ZID ZPK/15 i ZOO specijalni propis pa stoga njegove odredbe imaju prvenstvo pred odredbama ZzP/14 i ZOO te se tek u slučaju ako ZID ZPK/15 ne određuje drugačije primjenjuju odredbe ZzP/14, pa tako konkretno i odredba članka 49. koja uređuje pojam nepoštene ugovorne odredbe, a u stavku 5. da se odredbe o nepoštenim odredbama ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode, odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku.

19. Imajući u vidu utvrđenja vještaka, te navedene odredbe ZPK i sadržaj potpisanog Dodatka ugovora o kreditu, proizlazi da su stranke sklapanjem Dodatka

ugovoru o kreditu u cijelosti postupile sukladno odredbama glave IV.a ZPK, čime je došlo ne samo do promjene valute kredita iz CHF u EUR, već i do promjene kamatne stope, utvrđenja preostalog iznosa neotplaćene glavnice kredita u EUR, te utvrđenja preplate, kako to osnovano ističe tužena. Ovako provedenom konverzijom tužitelj je, a kako to proizlazi i iz odredbe čl. 19.b ZPK doveden u položaj u kojem bi bio da je koristio kredit u EUR, obzirom na činjenicu pretvaranja glavnice kredita u EUR po tečaju na dan isplate kredita, na koju je i primijenjena kamatna stopa jednaka onoj koju je vjerovnik primjenjivao na kredite u EUR, te sukladno tome i utvrđenju novog otplatnog plana, sve sukladno čl. 19.c st. 1. toč. 1. – 3. ZPK. Osim navedenog se, kako to i proizlazi iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ZPK, svi uplaćeni iznosi pretvaraju u EUR po tečaju na dan uplate i istima se namiruju obroci, odnosno anuiteti u EUR utvrđeni po novom otplatnom planu, pri čemu se ne uzimaju u obzir samo uplate na ime naplaćenih zateznih kamata (dakle kamata nastalih kao posljedica zakašnjenja u otplati kredita, a ne i redovnih kamata), naknada i troškova.

20. Nadalje treba navesti da je tužiteljici, kao što to i proizlazi iz Dodatka ugovora o kreditu, a sukladno čl. 19.e st. 1. ZPK, dostavljen izračun konverzije kredita s prijedlogom izmijenjenog ugovora o kreditu, da je tužiteljica taj izračun prihvatila, te slijedom toga i sklopila predmetni Dodatak ugovora o kreditu, a na što ista ničime nije bio obvezna, niti prinuđena, kako to proizlazi i iz čl. 19.e st. 6. ZPK, prema kojem se, ako potrošač ne prihvati izračun konverzije kredita, otplata kredita nastavlja prema važećim ugovorenim uvjetima. Stoga je tužiteljica mogla ostati u ugovornom odnosu s tuženikom na način kako je to i prvobitno ugovoreno, u kojem bi slučaju, po stavu ovoga suda, ista mogla potraživati zbog ništetnih odredbi o promjenjivoj kamati i valuti preplaćenu kamatu i valutu.

21. Svrha koju je zakonodavac ZID ZPK/15 namjeravao ostvariti i dijelom ostvario bila je trajni temelj za rješenje problema kredita u CHF, osigurati redovitu otplatu kreditnih zaduženja dužnika, u iznosu i pod uvjetima koji dužnika ne dovode u neravnopravan i dužnički ovisan položaj u odnosu na vjerovnika, pri tome se vodeći načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Ukazuje se da je konverzija provedena s retroaktivnim djelovanjem, što znači s djelovanjem od trenutka zaključenja ugovora i ona je potrošača stavila u poziciju u kojoj bi se on nalazio da je zaključio ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u valuti EUR.

21.1. Nepoštene odredbe o jednostranoj promjeni stope ugovorne kamate i valutna klauzula u CHF-u iz predmetnog Ugovor o kreditu broj:060524333450 SN nakon zaključenog Dodatka tom Ugovoru u skladu s odredbama ZID ZPK/15 ne obvezuju tužiteljicu, s obzirom na to da su te nepoštene ugovorne odredbe zamijenjene na način kao da je za svo ugovoreno vrijeme kredita isti bio ugovoren s valutnom klauzulom u EUR i uz promjenjivu kamatnu stopu za kredite s valutnom klauzulom u EUR, pa je u tom smislu ostvaren neobvezujući učinak nepoštene ugovorne odredbe u skladu s člankom 87. stavkom 1. ZZP/03.

22. Valja napomenuti da je ZID ZPK/15 bio predmetom ocjene suglasnosti s Ustavom RH pri čemu je Ustavni sud RH ZID ZPK/15 ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti tog Zakona s Ustavom (odluka broj U-I-3685/2016 od 4. travnja 2017.). Ocjenjujući da, ZID ZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, Ustavni je sud posebno

naglasio, da ZID ZPK/15 ima legitiman cilj, jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se nastavljanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i produbljivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

23. Pitanjem valjanosti sporazuma o konverziji sklopljenog temeljem ZID ZPK/15 bavio se i Vrhovni sud RH u predmetu Gos 1/2019. koji je u tom predmetu na postavljeno pravno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli", odgovorio da Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Pritom je VS RH ocijenio da je ZID ZPK/15 poseban zakon (lex specialis) u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno Zakon o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18 - dalje: ZOO) slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZID ZPK o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

24. U pogledu pravnih učinaka konverzije izvršene predmetnim Dodatkom Ugovoru o kreditu, prema motrištu ovog suda, sukladno odredbi članka 19.c stavka 1. ZID ZPK/15, konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i da se provodi na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom, što je inače načelo konverzije kredita u skladu s odredbom članka 19.b ZID ZPK/15. U konkretnom slučaju između stranaka nije bilo sporno da je predmetni Dodatak ugovoru o kreditu sačinjen u skladu s odredbama ZID ZPK/15 koji predstavlja kogentnu (prisilnu) pravnu normu, zbog čega se ne primjenjuje odredba čl. 49. st. 5 Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15, 14/2019 i 19/2022 – dalje: ZZP/14), koji je u vrijeme sklapanja dodatka bio na snazi, pa kako se radi o propisu koji je prošao test ocjene ustavnosti njegovih odredbi, koje je unaprijed odredio zakonodavac a ne tuženik, to njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elementa koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njegovu ništetnost.

24.1. To znači da je izvršena konverzija imala svrhu ne samo na promjenu valute već i na otklanjanje posljedica ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i načinu njezine zamjene kao nepoštene odredbe novom ugovornom odredbom koja nema elemente nepoštenosti.

25. Sklapanjem dodatka ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK stranke su iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope. Tuženica je na temelju kogentnih odredbi čl. 19.c ZID ZPK/15 u izračun konverzije uvrstila sve iznose koje je

za vrijeme otplate kredita primila od tužitelja, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema promijenjenoj kamatnoj stopi i anuiteta koji bi bio obračunat da je primijenjena kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi na kredite u valuti EUR, kao i sve iznose koje je primila uz primjenu valutne klauzule u CHF, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema primijenjenom tečaju i tečaja koji je bio važeći na dan korištenja kredita, pa je očito da ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenja Dodatka nije više u imovini tuženice bez pravne osnove, pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane čl. 1111. ZOO. Pri tome je od odlučnog značenja da je tužitelj kao potrošač, u skladu s odredbom čl. 19.d ZID ZPK/15, informiran o posljedicama konverzije i da je, u skladu s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, imao mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije.

26. Stoga iz svega navedenog proizlazi da potrošač, koji je sklopio dodatak Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK, nakon sklapanja dodatka Ugovoru, po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli i promjeni kamatne stope više nema pravo na povrat više plaćenih iznosa, osim onih iznosa koji nisu bili predmet obračuna konverzije kredita u smislu čl. 19.c ZIDZPK (npr. zakonska zatezna kamata na razliku plaćenih pojedinih mjesečnih anuiteta). Ovakav stav izrazio je Vrhovni sud RH u svojim odlukama poslovni broj Rev-1359/2019-8 od 17. rujna 2024. i Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022. te Rev-925/2023 od 8. travnja 2025).

26.1. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci poslovnog broja Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026. odgovorio na pitanje u odnosu na koje je tužitelju dopušteno izjavljivanje revizije na način da odgovor glasi:

"Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

27. Prihvaćajući u potpunosti citiranu odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovnog broja Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026. da tužitelj koji je konvertirao kredit ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji, sud je tužiteljici dosudio 16.816,91 EUR zajedno sa zateznom kamatom koja na taj iznos teče od 24. prosinca 2025. do isplate. Iznos zateznih kamata koji pripada tužitelju do dana izvršene konverzije, odnosno visinu zatezne kamate sud je utvrdio financijskim vještačenjem. Vještak je obračunao zatezne kamate na svaki preplaćeni iznos po osnovu ništetnih odredbi o promjenjivoj kamati i valuti od dana uplate svakog pojedinog iznosa do dana sklapanja Dodatka ugovora. Iz nalaza i mišljenja vještaka je utvrđeno da one iznose 16.816,91 EUR (10 Tabele br. 1 Dopune nalaza i mišljenja).

27.1. Tužitelju pripadaju na iznos 16.816,91 EUR zatezne kamate i to od 24. prosinca 2025, jer je tek tada, nakon provedenog vještačenja, tužitelj postavio zahtjev

za njihovu isplatu. Naime, odredbom čl. 31. ZOO određeno je da na dospjele, a neisplaćene zatezne kamate ne teku zatezne kamate, osim kad je to određeno zakonom, a na iznos neisplaćenih kamata mogu se zahtijevati zatezne kamate samo od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu (čl. 31. st. 2. ZOO).

27.2. Zbog navedenog odlučeno je kao u točki I. izreke ove presude

28. Zbog naprijed navedenog valjalo je odbiti dio tužbenog zahtjeva kojim je tužitelj potraživao od tuženice isplatu na ime razlike po osnovi preplate zbog ništetnih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamati i na ime razlike po osnovi preplate zbog ništetnih ugovornih odredbi o valuti, zajedno sa zateznom kamatom od 1. listopada 2015. do isplate.

28.2. Zbog navedenog odlučeno je kao u točki II izreke ove presude.

29. U ovoj pravnoj stvari iz prijemnog pečata suda utvrđeno je da je tužba bila predana na poštu preporučeno, ali pri zaprimanju tužbe evidentirano je da je datum zaprimanja preporuke nečitak, a kako spisu nije priložena omotnica (kuverta) radi odlučivanja o prigovoru zastare valjalo je pozvati tužitelja na dostavu dokaza kada je ista predana na poštu preporučeno. Tužiteljica je po punomoćniku dostavila presliku prijamne knjige od 13. lipnja 2019. iz koje je utvrđeno da je predmet tužiteljice koji se kod odvjetnika vodio po poslovnim brojem 363/19 zaprimljen u poštu preporučeno 13. lipnja 2026.

30. Tuženik je istaknuo prigovor zastare potraživanja tužiteljice. Odredba čl. 214. u st. 1. do 3. ZOO propisuje da zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjene obveze, zastara nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze. Članak 215. st. 1. ZOO-a propisuje da zastara počinje teći prvog dana poslije dana kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano dok čl. 241. ZOO-a propisuje da se zastara prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja osiguranja ili ostvarenja tražbine. Čl. 245 st. 1. ZOO-a propisuje da nakon prekida zastare počinje teći iznova, a st. 3. istoga članka da kad je prekid zastare nastao podnošenjem tužbe ili pozivanjem u zaštitu ili isticanjem prijeboja tražbine u sporu, odnosno prijavljivanjem tražbine u nekom drugom postupku, zastara počinje teći iznova od dana kad je spor okončan ili završen na neki drugi način. Imajući u vidu gore navedene odredbe ZOO-a o zastari proizlazi da je podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu u navedenom sporu za zaštitu kolektivnih prava prekinut tijek zastare, dok je pravomoćnim okončanjem spora pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donošenjem presude posl. br. PŽ-7129/13 dana 13. lipnja 2014. zastara počela teći ispočetka, a vrijeme prije prekida ne uračunava se u tijek zastare. Dakle, kako je predmetna tužba podnesena 13. lipnja 2019. (prijamna knjiga HP str. 681), a zakon kod instituta stjecanja bez osnove ne predviđa posebni zastarni rok, uslijed čega se ima primijeniti čl. 225. ZOO-a kojim je propisano da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a presuda pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske donesena je 13. lipnja 2014., stoga je razvidno da je predmetna tužba podnesena unutar zastarnog roka, uslijed čega je istaknuti prigovor tuženika neosnovan. Naime, predmetnom tužbom tužiteljica je ustala i sa zahtjevom za isplatu zatezne kamate na preplaćene iznose pa stoga prigovor tuženika nije osnovan.

31. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 4. ZPP koji propisuje da ako su stranke djelomično uspjele u parnici u približno jednakim dijelovima, sud može odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove. U ovoj pravnoj stvari stranke su djelomično uspjele u parnici i to u približno jednakim dijelovima u pogledu osnovanosti i visine, pa je stoga odlučeno da svaka stranka snosi svoj parnični trošak pri čemu je uzeta u obzir činjenica da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač, a time kao slabija ugovorna stranka protiv tuženice (trgovca) kao jače stranke u njihovom međusobnom pravnom odnosu i to u pravnoj stvari gdje sudska praksa nije bila ujednačena.

U Puli 24. srpnja 2026.

S u d a c
Andrijana Modrušan

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave presude za uredno obaviještenu stranku, a od primitka ovjerenog prijepisa iste za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude. Žalba se podnosi ovom sudu pismeno u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. tužitelju po pun.
2. tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-3088b-2712a**

Kontrolni broj: **028b6-b6112-0dbb4**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Općinski sud u Puli - Pola potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.